

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-00
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški« Tiskarni »A. Gabršček« vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Ogledi in poslanice se računijo po petit-vrstah čr. tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunki ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Gaserna.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

O bodočnosti Trsta.

Odkar gradijo alpske železnice, se govori ter razpravlja neprestano o bodočnosti Trsta.

Podjetni nemški duh dela načrte, kako bi se mogel najbolje okoristiti z novo železnico, kako bi zasadil svojo moč v Trst ter kako bi izkoristil ob celi progi, kar se sploh da izkoristiti.

Ni dvoma, da bo igrala ta nova zveza važno ulogo v bodočnosti Trsta, s tem pa uplivala zlasti tudi na njega ozadje, v prvi vrsti na naša tla po Goriškem in Kranjskem. V člankih, ki smo jih pisali glede na novo železniško zvezo in našo deželo, smo razpravljali o tem podrobneje. Kazali pa smo zlasti na to, kako naj se domačin pobriga ob pravem času, da donese nova doba korist njemu in ne tujcu, ki steza svoje roke že sedaj po naših deželah, vkvarja se z najrazličnejšimi načrti, po katerih ima donosati po novi železnici zvezani Trst koristi v prvi vrsti njemu. Važnost Trsta vsled nove železnice je jasna, in vsi stojimo pod utisom, kako se razširi trgovina in obrt vsled nje v Trstu in ob progi, kako se dvignejo razna podjetja, in kako se na sploh preobrazijo vsi tisti deli, po katerih bo tekla nova železnica.

Ta železnica pa prihaja posebno prav baš v sedanjih časih, ko razmišljajo politiki in trgovci o tvoritvi vzhodnoazijskega trga.

Državni poslanec Parish piše v neki korespondenci, da pomenja rusko-japonska vojna začetek svetovne politike ter konec le evropske. Pomorsko trgovinsko državo smejo računati na dobro bodočnost, vojaške morajo počasi propasti. Avstrija mora izrabiti Trst, ako hoče biti z uspehom deležna tega naravnega razvoja. Težišče svetovnega prometa je bila doslej Amerika, z Nemčijo se ni moglo konkurirati, ker z naše obali se ne da izvažati blaga

tako hitro po morju kakor z nemške. Ko se pa otvori vzhodno-azijski trg, ki bo potreboval vedno več evropskih izdelkov, se bo Trst lahko meril s severnomorskimi trgi Nemčije, pa ne le meril, prekosi jih zlasti zatagadel, ker bo imel za seboj brez dvoma cvetočo industrijo, ki se razvije v alpskih deželah. Tam je na razpolago obilo vodnih močij ter so dani vsi drugi pogoji v tako svrhu. Seveda je prvo potreba, da bo znala Avstrija izkoristiti nastali novi položaj.

Pri teh računih za bodočnost Trsta smo največ prizadeti mi, Slovenci, kajti mi stojimo prvi v ozadju Trsta ter naša naloga je, da si pridobimo kar najboljšo mogoče dobro stališče na trgovskih tržakah tleh. Vsi ti obljubljeni novi časi ne smejo iti preko nas brez koristi za nas, marveč moramo čutiti prav mi ves pomen prememb ter poseči v novo življenje tako, da ne bomo zadnji! Če ne, pride podjetni tujec, preplavi naše kraje s kapitalom, postavi podjetja in bo tržil potom bližnjega Trsta sebi v velik prid, nam v neizmerno škodo, ki bi se poznala kaj občutno tudi v narodnem pogledu.

Veliki važni gospodarski momenti se porajajo pred nami, ki naznanjajo čas živahnega trgovskega gibanja in širne podjetnosti v Trstu in v alpskih deželah, zlasti ob novi progi in v bližini iste. Seveda je eden glavnih pogojev ta, da mora biti trgovska politika Avstrije zasnovana vsem razmeram primerno, da bo znala čuvati Trst ter dati mu lice takega razpečevališča, kakoršno potrebuje nasproti vzhodnoazijskemu trgu. V tako svrhu pa je prav, da gre vlada na roke domačim podjetnikom, da pomaga dvigniti industrijo v rokah domačinov ter jo popolniti z novimi strokami, kajti neobhodno je potrebno, da ima za Trstom pa tudi v Trstu glede na naš splošni položaj činitelje, na katere sme računati, in ne le špekulativne tujce, katerim je mar le dobiček, vse drugo pa nič! Le ako bo razmeram

primerno znala Avstrija izrabiti nov položaj, ter se ne bo potiskalo le tujca proti Trstu in v Trstu na prvo mesto, postanejo novi časti plodonosni za Avstrijo... Seveda mi Slovenci moramo gledati, da ustvarimo iz lastnih močij pogoje, na podlagi katerih bi mogli kolikortoliko mirno gledati v bodočnost, ki se obeta nemalemu delu naše domovine!

Trpljenje domobranskega polka št. 5.

Zadnjič smo že poročali, koliko je trpel domobranski polk št. 5. na vajah okoli Vodnjana v Istri, danes podajemo nekaj podrobnostij.

Ob 2. uri v jutro v ponedeljek so vstali vojaki, in ob treh so že marširali, ko so popili tisto malo kave v vojašnici. Zapovedoval je polkovnik Glikč, rodom Dalmatince. Regiment je imel napraviti taktične vaje z nasproti si postavljenimi bataljoni; radi tega je šla polovica regimenta proti Fazani, druga proti Vodnjanu po stranskih gozdčih.

Vročina je občutila v največji meri najprvo osma kompanija, vročina je bilo 40°, in in začeli so klicati vojaki te kompanije: Vode, vode! Ura je bila enajstja, pa niso imeli še baje nikakega počitka. Pričakovali so, da pridejo vsaj sedaj do večjega odmora, pa vse zaman. Poveljnik je ukazal z višine: Naprej!

O poveljniku Glikču se je čulo, da si je privoščil kopel v Fazani. Hotel je, da bi regiment defiliral pred njim v bližini Galežana. Ali do tega ni prišlo, ker se je videlo, da se bliža katastrofa. Poveljnik je odšel v Pulj ter pustil polk usodi.

Končno so vendar dovolili vojakom malo odmora, tu pa se je pokazala moč vročine, kajti vojaki so začeli padati na tla. Prvi je padel polkovni zdravnik, katerega poleg polkovnika tudi dolžijo krivde na nesreči.

Vojaki so cepali na tla kakor muhe, in posamezni oddelki so šli v bližnje gozdčice v senco. Padlo jih je, kakor poročajo puljski listi, nad 300. Komande ni bilo nobene več — polkovnik se je vrnil v Pulj. Vojakom so prihiteli na pomoč kmetje, potem pa meščani

in ognjegasci z vozovi — če ne bi bila nesreča še večja. Po hišah v Galežanu so sprejemali vojake ter jim pomagali, kar so mogli. Po Pulju se je raznesla vest takoj po popoldnevu, ko se je vrnil v mesto mal oddelek vojakov, kateri so pripovedovali, kaj je zadelo tovariše. Ob 11 se je vrnil zdravnik z nekaj vojniki po železnici. Od tu pa so hiteli meščani z vozovi na pomoč padlim vojakom, katere so dovajali v mesto do večera.

Ne da se popisati, kako so se na sploh vračali vojaki v Pulj. Ob cesti, po dvoriščih, kjer le mogoče — so bili razstreseni vojaki. V Tivoliju je stal oddelek neke kompanije, kateri je dovolil stotnik vstaviti se tam. Ginjivo je bilo videti, kako so nekega vojaka prinesli kmetje na voz na svojih rokah.

Umrle je vojak Ivan Jurković iz Dalmacije. — Sprejeli so ga bili v hišo pri Smilovičevih št. 22. v ulici Vodnjanski. Položili so ga na postelj ter mu pomagali, kar so mogli, ali vse ni nič pomagalo, ker vojak je ostal nezavesten, in okoli 3. ure pop. je izdihnil svojo dušo.

Največ so trpeli vojaki prvega bataljona, v deseti kompaniji tretjega bataljona je bilo obolelih kakih 40, le peta kompanija drugega bataljona je prišla cela v vojašnico. Nadporočnik je daroval vojakom hektoliter piva. Vojakov leži okoli 40 v bolnišnicah, drugih lepo število je še neravnih za vsako delo.

Nekaj strašnega torej! O polkovniku pravijo, da je rekel takrat, ko je kazalo, koliko trpijo ubogi ljudje, da ne more izbiti vremena, da v vojni je tudi lahko taka vročina! — Čudno se pač čuje tako stališče. Kako neprav je imel poveljnik, se vidi iz tega, da je popadalo toliko vojakov na tla. Če pride do žrtve vsled vročine, naj že pride res v vojni, ne pa da se žrtvuje tu ljudi vročini, češ, v vojni utegne biti tako! Poleg tega treba upoštevati, da je bilo med temi vojniki premnogo rezervistov, ki so družinski očetje. Ti pač ne zaslužijo, da se jih podi okoli po vročini 33.3° v senci! To je nečloveško, to bije vsakemu humanitarnemu stališču v obraz. Tako ravnanje pa tudi ne vzdržuje nikakega dobrega razmerja med vojniki in častniki, marveč mora slednje moštvu le odtujiti, da vidi v njih svoje sovražnike, s katerimi treba ravnati tako.

— 36 —

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

„Čujte, gospod Morrel,“ nadaljuje Penelon, „zele smo ljubili ‚Pharaona‘, toda naj ljubi pomorščak svojo ladijo kakorkoli, vendar ljubi še bolj svojo kožo. Zato si tega nismo dali reči dvakrat. Razun tega se nam je zdelo, da pravi ladija s svojim stokanjem: ‚Pojdite že vendar, toda pojdite že vendar!‘ In prav je imel ubogi ‚Pharaon‘, kajti čutili smo, kako se potaplja pod našimi nogami. Kakor bi pogledal v zrak, je bil čoln na valovih in mi v čolnu. Kapitan je vstopil zadnji, ali bolje rečeno ni vstopil; ker namreč ni hotel zapustiti ladije, sem ga pograbil jaz in ga vrget k tovarišem, nakar sem skočil k njim tudi sam. In bil je tudi že skrajni čas, kajti komaj sem bil v čolnu, in že je počil krov nalik strelu na bojni ladiji.

„Čez deset minut se je nagnila ladija naprej, potem nazaj, potem je pričela plesati kakor pes, ki se grize v rep, in nato lahko noč! Brrrr! — In ‚Pharaon‘ ni bilo več!“

„Nato smo bili tri dni brez jedi in pijače in smo že govorili o tem, da bomo vadljali, kdo da žrtvuje drugim svoje življenje. Tedaj smo zapazili ladijo ‚Gironde‘. Dali smo znamenje, ona nas je videla, priplula k nam in nas vzela na krov. Tako se je izvršilo vse to, gospod Morrel, kakor resnično sem poštenjak. In svojo mornarsko besedo vam dam, da je bilo tako. Ali ni res, vi drugi?“

Splošno pritrdjevanje dokaže, da je govoril pripovedovalec resnico.

„Dobro, prijatelji,“ pravi gospod Morrel, „vi ste vrli ljudje, in vedel sem že naprej, da je kriva tega novega udara, ki me je zadel, le sovražna mi usoda. To je božja volja in ne človeška krivda. Spoštujmo božje ukrepe! Zdaj pa mi povejte, koliko plače imate dobiti.“

„Ej kaj, ne govorimo o tem, gospod Morrel.“

„Nasprotno govorimo o tem!“ pravi Morrel z žalostnim smehljajem.

„Torej za tri mesece,“ pravi Penelon.

„Kokles, plačajte vsakemu izmed teh vrlih mož dvesto frankov. — V drugih razmerah, prijatelji,“ nadaljuje Morrel, „bi pristavil: ‚Dajte še vsakemu sto frankov nagrade.‘ Toda časi so slabi, prijatelji, in mala svota denarja, ki ga imam še, ni več moja. Oprostite torej in ne zamerite mi tega.“

Penelonov obraz se razžalosti. Obrne se k svojim tovarišem ter spregovori z njimi nekaj besed.

„Kar se tiče,“ pravi, jemaje svoj tabak z jedne strani ust na drugo in drugič močno pljunivši na tla, „kar se tiče...“

„Česa?“

„Denarja.“

„Torej?“

„Torej, gospod Morrel, moji tovariši pravijo, da potrebujejo zdaj za enkrat samo vsak petdeset frankov in estalo lahko čakajo.“

„Hvala, prijatelji, hvala!“ pravi Morrel, ginjen do dna srca. „Vi ste izvrstni ljudje. Toda vzemite, vzemite, in če najdete dobro službo, vstopite v njo, kajti prosti ste.“

Poslednje besede napravijo na vrle pomorščake čudovit utis. Spogledajo se s prešenečenimi pogledi. Penelonu znanjka sape, da bi skoro požrl svoj tabak; toda k sreči se je držal z roko za goltanec, in to ga reši, da se ne zaduši.

„Kako, gospod Morrel,“ pravi s pojemajočim glasom, „vi nas odpustate iz službe? Vi ste z nami nezadovoljni?“

„Ne,“ pravi trgovec, „ne otroci, jaz nisem nezadovoljen, baš nasprotno. Tudi vas ne podim iz službe. Toda kaj hočete? Ko sem brez ladije, tudi ne rabim pomorščakov.“

„Kako? Vi ste brez ladije?“ pravi Penelon. „Zgradite si nove in mi počakamo. Morje nam ni tuje, hvala Bogu!“

„Da bi zgradil nove ladije, Penelon, nimam denarja,“ pravi trgovec z žalostnim smehljajem. „Torej vaše ponudbe kljub vsi vaši dobrohotnosti ne morem sprejeti.“

„Če torej nimate denarja, nam tudi ni treba ničesar plačati.“

„Dovolj, dovolj, prijatelji,“ pravi Morrel globoko ginjen, „prosim vas, naj bode dovolj! V boljših časih, ko bodo razmere ugodnejše, se snidemo. — Pojdite z njimi, Emanuel,“ pristavi trgovec, „in glejte, da se izvrši moje naročilo.“

„Torej vsaj na svidenje, gospod Morrel, ni res?“ pravi Penelon.

„Da, prijatelji, vsaj upam. Z Bogom!“

In z roko namigne Koklesu, ki odide. Pomorščaki gredo za njim, in Emanuel se jim pridruži.

„Zdaj,“ pravi trgovec svoji ženi in svoji hčeri, „zdaj me pustita trenotek samega, ker imam govoriti z ‚gospodom.‘“

In pri teh besedah se ozre na pooblaščenca trdke Thomson in French, ki je stal tekom tega celega prizora nepremično v svojem kotu ter uzbujal pozornost samo z besedami, ki smo jih navedli. Dami se ozre na tujca, na katerega prisotnost sta popolnoma pozabili, in odideta. Mlada deklica se ozre pri tem v moža z angeljsko-prosečim pogledom, na kar se odzove ta s smehljajem, nad katerim bi bil hladna opazovalec strmel, da je zaigral na tem oledenem obrazu.

Moža ostaneta sama.

kakor z drugim resničnim sovražnikom! Le pomislimo, kaj se vse godi v Rusiji prav radi sličnega postopanja.

Med onimi vojaki je tudi dosti naših sinov, ki so trpeli vsled trdega srca poveljnikov, ki je pač imel do samega sebe toliko usmiljenja, da se je šel kopat ter je odjahal pred vročino v Pulj in zapustil roveže. Radi tega pa moramo slovesno dvigati glas v obrambo izmučenih vojakov, zahtevati kazni za provzročitelje nesreče ter zagotovilo, da se taki slučaj ne bodo več ponavljali. Zastopniki ljudstva, govorite vendar že enkrat v parlamentu kako krepko besedo v obrambo trpečega vojaštva!

DOPISI.

Iz Gorice. — (Okrajna učit. konferenca in koncert v korist „Učit. konvikta“.) V sredo dne 5. t. m. se je vršila v Gorici vsakoletna učit. konferenca, katere se je vdeležilo vse učiteljsko goriskega okraja, kakor tudi prebl. g. dvorni svetovalec grof Attems, ravnatelj in šol. svetovalec Križnič ter učno osebje c. kr. učiteljskega in vadnice.

G. prof. A. Gvaiz je zelo zanimivo predaval o novi učni metodi pri risanju po naravi. Skazal se je pravega strokovnjaka, ki ume porabiti vsak napredek v razvoju te umetnosti. — Dvorana je bila prelepo odličena z izdelki, ki so jih izvršile gojenke učiteljskega pod njegovim nadzorstvom. Za svoj poklic unetu g. profesorju vso čast! Krasni so bili tudi izdelki ročnih del.

Po konferenci se je izvršila volitev dveh zastopnikov učiteljskega v c. kr. okr. šol. svet za novo šestletno dobo. Izvoljeni sta bila gg. Ignac Križman in Franc Bajt, prvi s 102, drugi s 74 glasovi. Radi drugega kandidata je bilo med učitelstvom precej nesoglasja; za voljo sloge in miru se je vendar večina zednila kakor povedano zgoraj.

Na večer se je vršil v dvorani „Trg. Doma“ učiteljski koncert. Neznosna vročina je bila povod, da dvorana ni bila napolnjena. Vendar je gmotni uspeh prav ugoden, ker so mnogi rodoljubi na sijajen način pokazali svojo naklonjenost učitelstvu s prav izdatnim preplačili. Srčna hvala jim!

Vojaška godba, ki je igrala pri koncertu, je žela po vsakem komadu živahno pohvalo. Krasni Ganglov prolog, ki ga je govoril s svojim občutkom g. naduč. Princič, je segal iz srca v srce. Mešana zbor: A. Lajovic „Napitnica“ in dr. G. Krek „Vabilo“ sta ugajala; vendar smo opazili pri vseh pesmih prešibek bas. Ta dva zbora je vodil kakor pevovalja znani in zaslužni g. naduč. Lavrenčič.

— Ljubki Dvořakov „Prstan“ je odkril lepe in polne glasove naših vrlih gg. učitelj, močnega Haydnov slavonspev iz oratorija „Stvarjenje“ pa je pokazal lep uspeh krepkega zbora, podpiranega od izvežbanega orkestra. Vsa čast g. pevovalji Širci, ki je z veliko požrtvovalnostjo častno rešil svojo nalogo.

G. Drofenik je kaj občutno pel bariton solo iz opere Lohengrin in Vilharjevo „Kada mi zvize do“. Spretno ga je spremljal na klavirju g. uč. Orel.

Po koncertu se je razvila ob zvokih vojaške godbe na vrtu gostilne pri Jelenu prav živahna zabava. Rokaji vseh slojev so se zbrali, da pokažejo svoje simpatije našemu učitelstvu. Dan sv. Cirila in Metodija t. l. ostane častno zabilježen v zgodovini razvoja slov. učiteljskega „a Goriskem.

Domače in razne novice.

Na Vogersko! — Jutri se bo vršila na Vogerskem prva velika veselica, katero priredi tamkajšnje društvo „Lijak“. Nastopi več brat-skih društev, 3 društva: iz Pevme, Št. Andeža in Vrtojbe, nastopijo skupno. Vogersko je jako prijeten, lep kraj, preskrbljeno je, da se občinstvo ne bo peklo na solnci, marveč bo moglo v hladu prisostvovati izvajanju vspešnega. Vsopred, kateri smo že priobčili, je prav zanimiv. Pričakovati je obilo udeležbe iz raznih krajev Vipavske doline, pa tudi iz Gorice in okolice!

V pokoj je stopil vadniški učitelj na tukajšnjem učiteljskem g. A. Zgubin. Tem povodom je bil odlikovan od cesarja z zlatim križcem za zasluge.

Za učiteljski konvikt je daroval g. Fran Plohl, c. kr. šolski svetnik v Gorici, 3 krone, ker se ni mogel udeležiti koncerta dne 5. tega meseca.

Promocija. — Včeraj je bil na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem modroslovja g. Ljudevit Pivko, predsednik „Slovenije“.

Žrtve solnčarice. — 40 letni Josip Cej je delal na polju blizu Ajševce v sredo popoldne. Kar mu je prišlo slabo, padel je nezavesten na tla ter ostal mrtev. Solnčarica ga je usmrtila. — V Gradišče ob Soči je bil prišel rezat žito h kolonu Tofulu Miha Vižintin iz Št. Martina na Krasu. Popoldne okoli 5. ure ga je prišla solnčarica, ob 7. je bil mrtev. — Dne 20. pr. m. so odnesli od dela pri železnici v bolnišnico 16 letnega laškega delavca Štef. Bazzano, ker ga je zadela solnčarica. Od takrat je ležal v bolnišnici, pa ni pomagalo nobeno zdravljenje, kajti v sredo je umrl. — Poročajo iz Červinjana, da je tam okoli solnčarica zadela več ljudi; nekaj jih je umrlo. Neki delavec v opekarni je vsled solnčarice kakor blazen.

V Baia je gorelo v noči na torek. Škode je 2000 kron.

Vročina na Krasu. Poročajo: Dne 3. t. m. smo imeli po vsem Krasu grozno vročino, kakoršne se ljudje ne spominjajo. Toplomer je stal na 38—39 stopinj nad ničlo. Vročina je bila tako silna, da so ljudje odhajali od dela na polju. V več vseh so ljudje padli v nezavest. Tako v Tomaju, Križu in Štorjah. Nad Štorjami je

umrl posestnik Andrej Jelušič, ko je spravljal seno. Pal je v nezavest in v par minutah izdihnil dušo. — Okolo 5. ure popoldne je začelo grometi in je nastal vihar, ki je bil tako silen, da je odnesel kmetovalcem — med Senožetani in Štorjami — nešteto centov pokosenega sena. Enemu kmetu v Štorjah ga je vzelo kakih 400 centov. Istotako je vihar odnesel mnogo sena posestniku Antonu Turku iz Šepulj, ki je imel pri Štorjah ravno pokoseno.

Vse šole zaprte. — Namestništvo je izdalo ukaz, da se imajo radi velike vročine nemudoma zapreti vse šole.

Izlet na Goljake (1496 m) napravi za jutri tržaška podružnica „Slov. plan. društva“. Izletniki gredo iz Trsta v dveh oddelkih, prvi ob 12:30 pop. danes, drugi ob 4. uri do postaje Sv. Križ-Cesta. Prvi oddelk prenoči v Aninikoci, drugi v Predmeji. Jutri zvečer se vrnejo v Trst.

Iz Mirna nam poroča naš dopisnik, da sta vzbudila „popravka“ predsednika in tajnika Vuka občen smeh. Vse se je smejalo vijugastima „popravkoma“. — Seveda je vse res, kar je bilo povedano poprej v „Soči“, natake popravke, kakor jih pošiljata Vuka v svet, pa se ne plača odgovarjati — le smejati se mora vsakdo, kdor pozna razmere v Mirnu, in kdor sodi prav klerikalce, ki so povsod jednaki.

Braino in pevsko društvo „Miren“ v Mirnu lepo napreduje. Ne ozira se pa nič na kavsanje od strani klerikalnih junakov. Pevski zbor je pokazal že večkrat svoj napredek, kakor na prvi društveni veselici, na veselici v Vrtojbi in zadnjič v Opatjemselu s težko pesmijo „Crnogorac Crnogorki“. — Želeti bi bilo, da začne društvo počasi skrbeti za izobrazbo s predavanji, da bi poiskal odbor moze, ki bi bili zadovoljni stopiti med delavstvo, kajti s tem bi napravili velik korak naprej!

Slavnost v Štanjelu. — V nedeljo se je vršila v Štanjelu veselica pevskega društva „Slovan“, o kateri nam poročajo, da je uspela prav lepo. Prihitieli so v Štanjel Tržačani, katere je pozdravil nadučitelj g. Grahli. Veselice se je udeležilo ogromno število občinstva. Točke so se izvajale precizno ter je bilo slišati mnogo ubranega petja, govor nadučitelja Grahlija pa je naravnost navdušil navzoče.

Za izvoz po morju. — V uradu tukajšnje trgovske in obrtne zbornice je na razpolago interesentom okrožnica „Lloyda“, v kateri je označeno, kako treba zavijati razne reči, ki se pošiljajo sedaj z naših trgov po morju. Kdor želi o tem informacij, naj se obrne do tajništvenega urada v omenjeni zbornici.

Poljudna predavanja. — Dne 2. in 9. t. m. je imel predavati v tukajšnjem zavodu za pospeševanje obrti dr. Pontoni. To so namreč predavanja, namenjena splošnemu občinstvu. Obsegajo nasvete, kako ravnati v raznih slučajih n. pr. pri poškodbah itd. ter druge reči. Določeno je, da bosta predavanja 16. in 23.

t. m. — če tega ne prepreči vročina. — Škoda, da se vršijo ta predavanja le v laškem jeziku!

„Ruski begun“. — V Krminu so bili prijeti te dni nekega Riharda Gerla. Mislili so najprvo, da imajo v rokah ruskega beguna, ali kmalu se je pokazalo, da prijeto Gerl ni Rus, marveč bayarski podanik. Po kratkem zaslišanju so ga pustili na svobodo.

Služba častarja je razpisana v Kamnem, v okraju Tolmin. Prošnje je poslati do 29. julija okrajnemu glavarstvu v Tolmin. Prosilci morajo znati slovenski in — nemški!

Zaprtil so 39 letnega potepuha Goričana Jos. Marana, ker je vabil dekleta 5 do 6 let k sebi ter uganjal v njih nayočnosti reči, katerih se tu ne more navesti.

Telovadno društvo „Solkanski Sokol“ priredi v nedeljo dne 16. julija t. l. veliko vrtno veselico z javno telovadbo in petjem. Vsopred: 1. Godba. 2. Nastop telovadcev: a) proste vaje s palicami, b) vaje na drogu in bradlji. 3. Petje. Nastopijo „Sokoli“: pevec z raznimi točkami. 4. Godba. 5. Plesni venček. Čisti prebitek veselice je namenjen novi društveni telovadnici. Vstopnina: K veselici 40 vin.; plesni venček 6 komadov 1 krono. Začetek veselice ob 4. uri pop. Pri veselici in plesu svira vojaška godba iz Gorice. Z ozirom na dobrodelen namen veselice pričakuje obilo udeležbo — odbor.

Vrtinec. — V četrtek popoldne je kazalo za dež. Ljudje so z veseljem pričakovali, da se malce ohladi, dež je sicer šel ponoči in še včeraj jutraj, ali v četrtek kmalu po 6. uri zvečer smo doživeli še velikanski vihar z dežjem. Stemmilo se je, oblaki so stali nizko, tako je prišel n. pr. s Stračice proti Cingrafu prav nizek, temen, gost oblak, kakor da bi gorelo, potem pa se je zavrtelo po zraku, zašumelo je, in drevje je začelo pokati. Dež je lil, prah se je vil po zraku, drevesa pa so se cepila. Tu so padle veje, tam se je odlomilo kos ali pol drevesa. Tik Novega mostu je izruval vihar močno drevo s koreninami vred iz tal ter ga vrgel na pot, ki pelje do Korna nizdol, odkril zraven stojčoč svetilko, dalje po drevoredu pa ti Soškemu mostu so ležale veje, pa tudi polovica dreves čez cesto. Močno poškodovan je mestni vrt, kjer je polomilo več lepih dreves ter jih osmukalo, da so gola. Na Tekališču proti kolodvoru je napravila nevihta tudi mnogo škode na drevesih, istotako pri usmiljenih bratih, tik protestantske cerkve, kateri je odkrila kos strehe itd. Pobilo je mnogo šip po raznih strehah, v ulici Angiolina je potrgalo na hiši št. 12. pol strehe kakor je nevihta tudi drugodi, na sploh, napravila mnogo škode. Trajala je kakih 10 minut. — Revni ljudje so vlačili veje in večje dele dreves pridno domov, da jih porabijo za kurjavo. K sreči ni beležiti nikake človeške žrtve.

(Dalje v prilogi.)

„Zdaj, gospod,“ pravi Morrel in omahne v svoj naslonjač, „zdaj ste vse videli in slišali, in ničesar več vam nimam razkriti.“

„Videl sem,“ pravi Anglež, „da vas je zadela nova nesreča, nezasužena kakor prejšnje, in mojo željo, da bi vam pomagal, je to še povečalo.“

„O gospod!“ pravi Morrel.

„Premisliva,“ nadaljuje tujec. „Jaz sem jeden vaših glavnih upnikov, ni res?“

„Vsaj oni ste, katerega menice zapadejo najprej.“

„Ali hočete, da vam podaljšam rok?“

„Podaljšanje roka bi lahko rešilo mojo čast in z njo tudi moje življenje.“

„Za koliko naj ga podaljšam?“

Morrel se obotavlja.

„Za dva meseca,“ pravi.

„Dobro,“ pravi tujec, „podaljšam ga za tri mesece.“

„Toda ali menite, da tvrdka Thomson in French...“

„Bodite brez skrbi, gospod, za to sem odgovoren jaz. Danes je petega junija.“

„Da.“

„Prav; podaljšajte vse te menice do petega septembra; in petega septembra ob enajstih dopoldne“ — kazalec na stenski uri je kazal baš najjst — „pridem, da mi jih izplačate.“

„Hvala vam! In gotovo vam ali vse plačam, ali pa me najdete mrtvega.“

Poslednje besede izgovori tako tiho, da jih tujec ne more slišati.

Nato uničita stare menice ter napravita nove. In ubogi Morrel je imel zdaj vsaj tri meseca časa, da napne svoje poslednje moči.

Anglež sprejme njegovo zahvalo hladno, kakor je to lastno njegovemu narodu, in se poslovi od Morrela, ki ga blagoslovlja spremlja do vrat.

Na stopnicah sreča Julijo; mlada deklica se je delala kakor da prihaja od zgoraj, a ga je pričakovala.

„O gospod!“ pravi in sklone roke.

„Gospica,“ pravi tujec, „nekega dne dobite pismo s podpisom — pomorščak Simbad“. Vse, kar bo stalo v njem, ubogajte doslovno, če se vam bode zdelo še bolj čudno.“

„Da, gospod,“ odvrne Julija.

„Ali mi obljubite, da storite to?“

„Prisegam vam.“

„Prav. Z Bogom, gospica. Ostanite vedno dobra in uzorna hčerka kakor ste zdaj, in upam, da vas poplača Bog s tem, da vam da za moža Emanuela.“

Julija vsklikne, zarudi kakor črešnja ter se oprime ograje ob stopnicah, da se ne zgrudi na tla.

Tujec nadaljuje svojo pot in ji namigne z roko v slovo.

Na dvorišču sreča Penelona, ki je držal v vsaki roki po sto frankov in se očitno ni mogel odločiti, da bi z njimi odšel.

„Pojdite z menoj, prijatelj,“ mu pravi, „ker imam z vami govoriti.“

IX.

Peti september.

Ubogemu trgovcu se je zdelo, da to podaljšanje roka, katero mu je ponudil pooblaščenec tvrdke Thomson in French v hipu, ko je tega pričakoval najmanj, pomeni povratek sreče in je migljaj, da se je nesreča končno obrnila od njega. Takoj je povedal svoji ženi, hčeri in Emanuelu, kaj sta se dogovorila z Angležem, in rodbina je pričela vsaj upati, čeprav še ni bila brez skrbi. Toda k nesreči tvrdka Thomson in French ni bila jedini Morrellov upnik. Kakor je rekel po pravici, človek kot trgovec nima prijateljev, ampak le ljudi, s katerimi si dopisuje. Čim bolj je razmišljal, tem nerazumljivejša mu je bila

plemenitost, izkazana mu od tvrdke Thomson in French, in razlagati si jo je mogel le tako, da sta Thomson in French pač mnenja, da je možu, ki jima dolguje skoro tristotisoč frankov, boljše pomagati na noge kakor pa pospešiti njegov padec in izgubiti vse razun šest ali osem odstotkov.

K nesreči drugi trgovci, s katerimi je bil Morrel v zvezi, iz jeze ali iz zaslepljenosti niso bili istega mnenja ter so mislili čisto drugače. Z največjo točnostjo so prišli z menicami pred blagajno, in podaljšanje roka, katero je dovolil Anglež, je pomoglo, da jih je Kokles lahko izplačal. Kokles je torej živel naprej v svoji stari zavesti, da je trgovina čisto v redu. Samo gospod Morrel je videl s strahom da je izgubljen kljub velikodušnemu podalšanju roka od strani svojega glavnega upnika.

Vsi marseilleski trgovci so bili mnenja, da se Morrel vsled udarcev, ki so ga zadeli drug za drugim, ne more nič več vzdržati. In vse je strmelo, ko je zadostil koncem meseca svojim dolžnostim s svojo običajno točnostjo. Vendar se zaupanje vanj ni hotelo vrniti v duhove, in soglasno so prerokovali katastrofo za konec prihodnjega meseca.

Cel mesec se je trudil Morrel skoro nadčloveško, in napel vse svoje moči, da bi si opomogel. Sicer so sprejemali njegove menice vsak čas z zaupanjem in jih še celo iskali, toda zdaj so mu bile kljub vsem poskusom, da bi si dobil potom menic nekaj gotovine, zaprte vse banke. K sreči je imel Morrel sam še nekaj dolžnikov iz tako je tudi še koncem julija mogel izplačati vse potrebno.

Sicer pa nihče več v Marseilleu ni videl pooblaščenca tvrdke Thomson in French. Dva dni po svojem obisku pri Morrelu je izginil, in ker je imel opraviti v mestu samo z zaupanjem, z gospodom de Boville in z Morrelom, razun teh treh oseb tudi nihče ni mislil nanj.

Kar se tiče „Pharaonovih“ mornarjev, so našli pač kako službo, kajti tudi ti so izginili.

Na Srpnci je umrl trgovec in posestnik g. Iz. Ostan, star 77 let.

Vročina na Tolminskem. — Pišejo nam: „Huda vročina 38°C je bila v ponedeljek 3. t. m. na Tolminskem. Ljudje so oslabiljeni opuščali svoja dela.“

Namesitni rezerviti 97. pešpolka, katerih edna kompanija, broječa 136 mož, manevrirala ob laški meji, je imela omenjeni dan vajo z Livka proti Tolminu, kamor bi morala dospeti ob 1. uri popoldan. Vročina pa je preprečila stotniku Loeserju račun in prišla jekompanija še le po peti uri popoldan v Tolmin tako utrujena, da so vojakii dospeli v Tolmin kar popadali. Med vajo od Kamnega do Tolmina pa je oslabeo in padlo nad 50 mož, med temi stotnik sam. Vprašamo višje za to poklicane oblasti, ali je res taka nevarnost, da se mora vboho ljudstvo v taki vročini okrog loviti?

Treščilo je dne 3. t. m. zvečer v hlev M. Kolenca na Lokvah. S hlevom je zgorela tudi hiša, nekaj živine, mnogo premičnin, škode je okoli 5000 K.

Prešernova veselica v Ljubljani. — Za Prešernovo veselico v Ljubljani 16. t. m. se delajo velikanske priprave. Veselica bo tako obsežna, kakor še ni bila nobena na Slovenskem. Izide tudi poseben humorističen list „Golf“ fiva kača.

Vsem občinskim uradom večjih in manjših občin na Slovenskem je poslal odbor iz Ljubljane lepake, katere naj blagovolijo županstva nalepiti na vidnih prostorih.

V trgovski in obrtni zbornici je v zadnji seji poročal tajnik, da južna železnica ne more ugoditi željam trgovcev, ki izvažajo krompir, ker jej manjka tirov. Bombig je omenjal, da pri sedanjem načinu izvažanja krompirja trpijo trgovci preveč. Če stehajo vagone po zimi, so mnogo težji, kakor pa v poletnem času, določilo za izvoz pa ostane isto. Konstatovalo se je, da je na nekaterih poštah oddelkih v Gorici premalo osebja, in tako mora stranka po nepotrebnih čakati včasih dolgo časa, da opravi svoj posel. Govorilo se je o ustanovitvi obrtnih šol v Červinjanu, Ajellu, Ločniku, Moši, Sv. Lovrencu in Gradežu. — Kaj Slovencev ne pozna nič naša trgovska in obrtna zbornica?

Zborovanje industrijalcev. — Goriški oddelek zveze industrijalcev je imel 3. t. m. zborovanje v Červinjanu. Govorilo se je o interurbani telefonski zvezi Trst-Gorica-Krmin ter so se izrekli proti zahtevanemu prispevku od strani interesentov, o zahtevi občine Ločnik za brzovavno postajo, o vprašanju železniških zvez po Furlaniji ter o inicijativi za tramvaj iz Tržica v Devin, Sestljan in Barkovlje.

Obleke trga pasantom nerodna naprava na drogu pri električni obločnici ob Tekališču. Jos. Verdija nasproti mestnemu vrtu. Te dni so si trije gospodje, ko so se umikali, strgali suknje na ramenih. Naj vendar tisto nerodnot denejo malo višje!

Kapitan Gaumard je okreval ter se vrnil iz Palme. Obotavljal se je iti h gospodu Morrelu, toda ko je izvedel ta za njegov prihod, je šel sam k njemu. Vrli trgovec je vedel že po Penelonovem pripovedovanju, kako hrabro se je vedel kapitan v nesreči, ki ju je zadela oba, in ga je tolažil, mesto da bi mu kaj očitil. S seboj mu je prinesel njegovo zaostalo plačo, katere se kapitan ni drznil zahtevati.

Ko je gospod Morrel odhajal, je srečal Penelona. Ta je porabil, kakor je bilo videti, svoj denar zelo dobro, kajti bil je čisto novo oblečen. Ko je zagledal svojega gospodarja, se je zdelo, da je prišel v veliko zadrego. Stopil je v najbolj oddaljeni kot, premetaval svoj tobak v ustih semtertja, oziral se boječe okoli sebe in ko mu je gospod Morrel prisrčno stisnil roko, nerodno molčal. Gospod Morrel je menil, da je Peneloneve zadrege kriva eleganca njegove obleke. Da bi bil brez zalogotvijenih dohodkov za bodočnost kupil dobri mož tako drago obleko, na to pač ni bilo misliti; torej je bil pač že najet za kako drugo ladjo in se je sramoval, da ni dovolj dolgo žaloval za „Pharaonom“, če se smemo tako izraziti. Morebiti je prišel celo, da bi javil kapitanu Gaumardu svojo srečo in mu sporočil kako ponudbo od svojega novega gospodarja.

„Vrli ljudje,“ pravi Morrel odhajaje, „naj vas ljubi vaš novi gospodar prav tako, kakor sem vas ljubil jaz, in naj bude srečnejši od mene.“

Tekom čelega avgusta si je prizadeval Morrel, da bi si priboril nazaj svoj stari kredit ali naši novih ljudi, ki bi mu kreditirali. Splošno se je menilo, da ga zadene koncem tega meseca neizogibna katastrofa. Toda proti vsemu pričakovanju se je odprla enintridesetega avgusta njegova blagajna kakor po navadi. Kokles se je prikazal za omrežjem miren kakor Horacov pravičnik, pregledoval papirje z navadno vestnostjo ter jih izplačal od prvega do zadnjega z običajno natančnostjo. Ljudje si tega niso mogli razlagati, a prerokovali so Morrelovo katastrofo za konec septembra.

Pridržati je hotel v Stolni cerkvi 33 letni A. Knez, ki je zmešan. Prijelji so ga ter odpeljali končno v blaznico, ker je bil tudi že nevaran. Tako je bil pritekel v neko hišo ter je govoril, da vse zažge.

Ukradli so neznani tatovi udovi Katarini Figl na poti proti Soškemu mostu št. 44 raznih sladkarij v vrednosti 6 K.

Sodna razprava radi nemirov v kaznilnici v Gradšču ob Soči. — Svoj čas smo poročali o nemirih, ki so bili nastali v kaznilnici v Gradšču. Obtoženi so bili radi tega: A. Trevisi iz Laškega Vidana, Iv. Kosič iz Zadra, Leop. Jerreb iz Kamnika, Fr. Šusteršič iz Trbovelj, Jos. Piciga iz Dekanov, H. Lazarič iz Trsta. Obtožnica pravi, da je Trevisi, ko so ga 15. dec. lani peljali v temnico, ker se je pregrešil proti disciplini, žalil Njegovo Veličanstvo. Kosič, Jerreb, Šusteršič, Piciga in Lazarič so obtoženi, da so napadli 5 sokazencev. Fran Francio je bil ranjen, Lazarič se je tudi zoperstavljal čuvaju, ko ga je uklepal. Trevisi je rekel, da ni žalil cesarja, pač pa čuvaja Malalana ozmerjal s tatom in tolovajem, pritoževal se je proti ravnateljstvu kaznilnice ter trdil, da vse priče so take, da so sposobne govoriti, kar jim pride prav, da bi bil kaznovan. Glede žaljenja Veličanstva zaslišijo 4 čuvaje, ki podpirajo jednako. Kosič izpove, da je ranil Francio, ali zato, ker je v napadu ranil Francio njega s kamnom, katerega je pobral ter ga potem bil z njim. Vsi obtoženci so pripovedovali, kaj jih je navedlo do tega, da so se uprli. Zaslišani so bili kot priče nekateri čuvaji in 2 kaznenca, ki so vsi govorili v smislu obtožnice. Trevisi se je branil sam, druge je branil dr. Vinci, izvzemaš Jerreba, ki sploh ni hotel priti k obravnavi ter je ostal v svoji celi, kjer je buje že tri dni odklonil vsako jed. Sodni dvor je razsodil tako-le: Anton Trevisi je obsojen na 2 leti ječe s postom vsake 3 mesece, Iv. Kosič na 18 mesecev težke ječe s postom in posamezno celo vsake 3 mesece, L. Jerreb istotako, H. Lazarič na 10 mesecev težke ječe. Šusteršič in Piciga sta oproščena.

Požar. — Jos. Volčiču v Črničah je pogorel hlev. Škode 600 K.

Katehet Calligaris. — Kasacijska sodnija na Dunnaju se je bavila včeraj z utokom kateheta Calligarisa iz Gradšča, ki je bil obsojen pred tukajšnjo okrožno sodnijo na 5 mesecev ječe, ker je počel z mladoletnimi deklicami nedovoljene reči, ter je ugodila utoku, da se ima zaslišati še nove priče. Nova razprava bo najbrže v kratkem.

Tatvina v moški bolnišnici. — Pri usmiljenih bratih je bil sprejet za postreznika neki Al. Mukič iz Hrvaške, ko je ozdravel v tej bolnišnici. Te dni je ukradel svojemu tovarišu Gorkiču iz skrinje 183 gld. in poročni prstan. Čez dan je izginil.

Učiteljsko društvo za goriški okraj vabi svoje člane na zborovanje v gornjo dvorano kavarne „Central“ v Gorici dne 13. t. m. ob 2. uri popoldne. Dnevni red: 1. Zavezino zbor-

vanje v Pulju: a) važnost stanovskih zborovanj z učiteljstvom sosednih pokrajin, b) volitev delegatov, c) eventualni referati in resolucije. 2. Vdobjev računov radi „Učiteljskega koncerta“ v Gorici. 3. Odmevi z letošnje okrajne konference. 4. Razni nasveti. Tovarišice in tovariše se opozarja, da se ne bode razpošiljalo posebnih vabil, vsled česar se jih pozivlja, da se polnoštevilno odzovejo temu vabilu, posebno pa razprodajalci vstopnic k našemu koncertu. Naprej za stanoške interese!

Odbor.

Boj za mladino. — V zadnji seji mestnega sveta goriskega se je bil prav zanimiv boj za mestno mladino. Zavod Salezijancev vabi k sebi mladeniče, ki so odrasli šoli ter se bavijo s kakim rokodelstvom ali kmetujejo, ob nedeljah in praznikih. Tam prebijejo več ur popoldne, molijo, in pravijo, da jih učijo in vzgajajo. Ta zavod je prosil od mesta podpore 300 K v svrhu poučevanja take mladine, in ta točka je bila na dnevnem redu. Prošt Faidutti se je z živo besedo potegoval za podporo, omenjal važnost te naprave v salezijanskih rokah, povdarjal, da se poučuje mladino v lepi laščini, da je ta naprava važna tudi v narodnem oziru (da torej Salezijanci, če dobijo Slovence v roko, iz istega napravijo pristnega Laha!), da izvršujejo Salezijanci to nalogo že dolgo vrsto let itd., ali vse ni nič pomagalo, kajti sklepilo se je z večino, da se ne da naprošene podpore, da se pa ustanovi s strani občinskega sveta tako zavetišče, ki pa ne bo v duhovskih rokah. Mladina se bo zbirala, poučeval pa bo privatni učitelj Albanese, kateremu se da za to 500 K na leto. Ves pouk ima biti primeren mladini, združen z dobrim razvedrilom. Poučevali jih bodo in telesno se bo krepila mladina ter zabavala, molili pa ne bodo. Faidutti se je upiral z ostro besedo temu, ali pomagalo ni nič, ker njegov predlog je padel v vodo. Salezijanci ne dobijo nikake podpore, ustanovi pa se nedeljski tečaj za mladino v rokah lajkov. — Prošt Faidutti je pokazal tukaj prvič odločno v mestni dvorani svoja klerikalna stremljenja, katera je znal doslej tako spretno skrivati. Nastopil je očitno — pa pogorel je. — Mi povemo odkritosrčno, da je storila večina v mestnem svetu pametno delo, ker se je končno uprla vzgoji mladine v salezijanskih rokah. Izkušnja uči, da ni slabših ljudi od teh, ki izidejo iz takih šol v polno življenje. Taki ljudje so hinavci, podleži, zanikerni delavci, slabi družinski očetje! To dokazuje življenje..... fridolinstva v znanem duhovskem zavodu pa tudi še nismo pozabili!! Da se obrne mladina taki pogubi, to mora pač odobravati vsak razsoden človek. — Žal pa je nam pri tem, da vsaka taka naprava požre nekaj slovenske mladine!

Ravnateljstvo goriske realke nam že nekaj let ne pošilja več konecletnega šolskega izveštja. Poprej smo dobivali vedno taka izveštja, kakor jih dobivamo vsako leto z gimnazija. Kaj je napotilo g. ravnatelja na realki, da je opustil dostavljanje izveštij „Soči“, res ne vemo,

ker jih pošilja vsem drugim listom, kakor vidimo iz poročil v njih. Če je iskati vzroka v tem, da smo se večkrat bavili z raznimi razmerami na tem zavodu in tudi z gospodom ravnateljem samim, je pač tako stališče jako malenkostno, da ne rečemo še kako drugače! Toda imeti treba pred očmi, da je ravnatelj zagrizen klerikalec! To pa tudi pove nekaj!

Bralno pevsko društvo „Ladija“ v Devinu priredi v nedeljo 16. t. m. javno tombolo v korist otroškega vrtca v Devinu. Dobitka sta dva: činkvina 70 kron, tombola 150 kron. Srečke po 40 vin. V slučaju slabega vremena se vrši tombola dne 23. t. m.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu bo praznovalo jutri 9. t. m. desetletnico svojega obstanka in obletnico razvitja svoje zastave.

„Komar“. — V Newjorku je začel izhajati nov list „Komar“ s slikami. „Komar“ — „pika“ dvakrat na mesec. Urednik je Frank Krže.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofolletti-Kürner.

Ponočna služba v lekarnah. — Od 9. do 16. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Cristofolletti-Kürner.

Dekliški dom. — Učenke vsake starosti se vzamejo prihodnje šolsko leto na stanovanje. Strogo nadzorstvo in fina vzgoja se zagotavlja. Priložnost za učenje modernih jezikov, vsakovrstnih ročnih del in godbe v hiši. Poudob sprejema gospa Marija Draschler roj. pl. Gariboldi, v Gorici, Via Trigemina št. 7. I. nadstr.

Higiena v rodbini. — Vesela resnica je, da občinstvo čimdalje bolj vpoštevava svarila, ki izhajajo od najznamenitejših zdravnikov proti alkoholu in vsem pijacam, dražecim živcem. K poslednjim je šteti, kakor znano, zrnata kava, ki se ne bi je smela navaditi zlasti naša dorastajoča mladina. V prid vsake rodbine se je tudi v poslednjem desetletju izvršila nekakšna izprememba v navadi in provzročila jo je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, ki ji posebno Kathreiner-Kneippovo proizvajanje daje okus in vonj zrnate kave. Zaradi te prednosti v okusu, vzorno združene s tako dragocenimi, zdravstvenimi lastnostmi sladovini, je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava že izza petnajst let najbolj priljubljena kavina pijača. Da si pa vsakdo zagotovi prednosti te rodbinske kave, ki speši zdravje, opozarjamo na to, da pristna Kathreinerjeva Kneippova sladna kava prodaja samo v izvornih zavojih z imenom „Kathreiner“ in s sliko župnika Kneippa kot z varstveno znamko. Vsi posnemki, ki jih pogostoma odtehtavajo odprto, so vedno le preprosto opražer ječmen ali celo oprazena rž; to dvoje pa glede okusa ne more nikoli ustrezati zahtevam, ki jih upravičeno imamo do nadomestka kavine pijače.

Na konec avgusta je bilo vse pozorno radi tega, ker je Morrel odpotoval. Menili so, da je polom neizogiben in se je gospodar odstranil, da bi mu ne bilo treba prisostvovati temu žalostnemu dogodku, prepustivši vse zadeve Koklesu in Emanuelu.

Prvega septembra se je gospod Morrel vrnil. Cela njegova rodbina, h kateri prištevamo tudi Emanuela, ga je pričakovala nestrpno. Od tega potovanja v Paris je bila odvisna rešitev ali katastrofa. Morrel je mislil namreč na Danglarsa, svojega prejšnjega uradnika, katerega izvrstni sedanji položaj mu je bil znan in h kateremu mu je pripomoglo pravzaprav vendar le priporočilo, katero mu je napisal Morrel za špansko tvrdko. Zdaj je imel Danglars, kakor so trdili, šest do osem milijonov in neomejen kredit. Danglars bi bil lahko rešil Morela, ne da bi mu bilo treba seči v žep; samo jamčil bi bil zanj, in Morrel bi bil rešen. Morrel je že dolgo mislil na Danglarsa, toda neka čudna predslutnja ga je silila, da je odlašal to pot do trenutka največje sile. In Morrel je imel prav, kajti vrnil se je ves potr, ker ga je Danglars poniževalno zavrnil.

Ko se vrne, se tudi ne pritožuje. S solzami v očeh objame svojo ženo in svojo hčer in prijateljsko stisne Emanuelu roko, se zapre v svoj kabinot v drugem nadstropju ter naroči, naj pride k njemu Kokles.

„Zdaj,“ pravita Emanuelu žena in hči, „je vse izgubljeno.“

Nato sklenejo ti trije v kratkem posvetovanju, naj piše Julija takoj svojemu bratu v Nimes, kjer je bil v garniziji, in ga prosi, naj pride takoj domov.

Ubogi ženski sta instinktivno čutili, da jima bode treba zbrati vse moči, da preneseta preteči udarec. Tudi je imel Maksimilijan Morrel, dasi star šele dvaindvajset let, velik vpliv na svojega očeta.

Bil je resen in odločen mladenič. Ko se je bilo treba odločiti glede njegovega poklica, ni hotel njegov oče storiti tega,

ne da bi vpošteval Maksimilijanove nagibe. Ta si je že dolgo želel, posvetiti se vojaškemu stanu, in si pridobil v tem oziru že mnogo strokovnega znanja. Vstopil je v politehnično šolo ter jo zapustil kot podpolkovnik 53. linijskega polka. Kot tak je služil jedno leto, a bilo mu je obljubljeno, da postane ob prvi priliki poročnik. Pri polku niso poznali Maksimilijana Morrela samo kot izvrstnega in vestnega vojaka, ampak tudi kot človeka, ki se odlikuje po svojem srcu in svojem duhu in ki je nenavadno vesten in strog s samim seboj. Zaradi tega so ga splošno imenovali stoika. Seveda nam ni treba omenjati, da oni, ki so mu dali to ime, niso niti slutili, kaj pomeni ta beseda.

To je bil torej mož, ki sta ga poklicali mati in sestra za dan nesreče, ki se jim je bližal, sebi v tolažbo in očetu v oporo.

O svojem pomisleka vrednem položaju in o tem, kaj jim preti, se nista motili, kajti trenotek potem, ko je vstopil Kokles v kabinet gospoda Morrela, ga je videla Julija, da se je vrnil bled, trepetaje, s čisto potrtem obličjem.

Hoče ga vprašati, kaj se je zgodilo, toda vrli mož nadaljuje svojo pot po stopnicah z nenavadno hitrostjo, dvigne svoje roke proti nebu in zakliče:

„O gospica, gospica! Kakšna strašna nesreča, in kdo bi jo bil le slutil.“

Trenotek pozneje vidi Julija, da se vrača s tremi velikimi zapisniki, z listnico in denarnico.

Morrel pregleda zapisnike, odpre listnico, prešteje denar.

Ves njegov denar je znašal osem tisoč frankov; vsi dohodki do petega štiri ali pet tisoč. Vsa njegova aktiva so znašala k večjemu trinajst tisoč frankov, in s tem je imel plačati menico za dvestosedemdeset tisoč dvesto frankov.

Toda pri obedu je bil Morrel še precej miren. Ta mir je prestrašil ženo in hčer bolj kakor bi ju bila oplašila najgrobokejša potrtost.

(Dalje pride.)

Vojna med Rusi in Japonci.

Japonski mirovni komisarji.

Komisarji za mirovna pogajanja v Washingtonu odpotujejo dne 8. t. m. Grof Katsura prevzame začasno vodstvo ministerstva znanjih stvari.

Japonske izgube v bitki pri Tsusimi.

„Ruskij Invalid“ poroča, da je v pomorski bitki pri Tsusimi bilo pogreznjenih 15 japonskih ladij, 24 jih je pa bilo znatno poškodovanih.

Dve japonski ladiji se potopili.

„Ruskij Invalid“ od 28. pr. m., poroča da sta dve japonski transportni ladiji na poti v Korejo zadel na mine ter se potopili. Ena ladija je bila „Tominara“, ime drugi ni znano. Na obeh ladijah je bilo baje 900 konjenikov s konji, stiri topovi in velika množina vojnih potrebščin.

Japonske izgube.

Glasom izvestja, podanega v Japonskem parlamentu, je bilo do konca meseca aprila t. l. v vojni ranjenih, oziroma je obolelo 300.000 do 300.000 japonskih vojakov; 50.000 mož je umrlo vsled bolezni oziroma na ranah.

Japonci prodirajo.

Ruski konjeniški oddelek 400 mož so 2. t. m. šest milj severno od Juskonga vrgli nazaj. Japonci so potem napravili velik ovink in Rusi napadli pri umikanju in jih razgnali. 1. t. m. so zapodili v beg oddelek 600 konjenikov v bližini Primulhoja. Osem milj od tega kraja so napadli ruske čete, obstoječe iz konjenice, pehote in 18 topov. Boj je trajal do ranega jutra. Rusi so bili zagnani nazaj in so izgubili 400 mož. Japonci so izgubili 90 mož.

Preosnova ruskega brodogradilstva.

Posebna komisija za mornariški program je pod predsedstvom morn. ministra Avellana sprejela predlog o preosnovi ruskega brodogradilstva. V teku 7 let naj se izda 75 milijonov rubljev za zgradbo novih ladij.

Linevič ni obkoljen.

Olginskij, poročevalec „Nov. Vremena“ na bojišču, poroča, da je obšel pozicije vseh treh ruskih armad ter se prepiral, da ni nobene resnice na tem, da bi bili Japonci obšli desno rusko krilo. Te tendenčne vesti so razširili Japonci. Pričakovati ni nič važnega. Japonci sedaj demonstrirajo proti Hajlunčenu. Na fronti je opaziti počasno in tiho prodiranje Japoncev proti severu. Vsako vas, ki jo Japonci zasedejo, jo takoj silno utrdijo.

* * *

Do premirja bržčas še ne pride tako hitro, ker so Japonci zahtevali baje, da sklenejo premirje le, če zapusti Linevič svoje koncentracijske pozicije.

Razgled po svetu.

Poslanska zbornica. — V seji 4. t. m. je predlagal Schönerer s tovariši: „Zbornica naj izjavi, da je z Ogri treba brez odloga govoriti resno besedo, in sicer v ta namen, da se pripravi ločitev obeh državnih polovic in tako zagotovi samostojnost obeh držav.“ Ta predlog je utemeljeval posl. Stein. Odločno je pobiljal ta predlog min. predsednik baron Gautsch, češ, da se s takim predlogom zbornica le osmeši pred vnanjim svetom. Vlada hoče, kakor je že izjavila v carinskem in nagodbenem odseku, odločno braniti avstrijske koristi. In v tem oziru potrebuje močen parlament, ki z vlado vred brani avstrijsko in državno stališče. Ker je Stein tudi očital vladi, zakaj ne pride vojni minister v vojni odsek, da pojasni dogovore z Mažari glede armade, odgovarja baron Gautsch, da skupni vojni minister le v delegacijah daje potrebna pojasnila. Sicer pa boče vlada o pravem času storila svojo dolžnost, ko bi se kaj ukrenilo, kar bi bilo na škodo Avstriji. Med govorom je bil velik krik. Goyorila sta še Derschatta in soc. demokrat Pernstorfer. Zbornica je odklonila nujnost predloga. Za nujnost so glasovali Vsenemci, soc. demokratje, nekateri antisemitje in mnogi člani nemške ljudske stranke. Proti so glasovali Poljaki, vsi češki poslanci brez razlike strank, Slovenci, nemška kat. stranka, Italijani, konservativni in liberalni veleposelniki in nekateri člani nemške liberalne stranke. Hrvatski poslanci niso glasovali. Njih stališče je: Združenje hrvatske kraljevine z Dalmacijo, Bosno in Hercegovino.

Poslanec Rizzi je stavil v zbornici poslancev nastopno interpelacijo: Dne 3. t. m. je nekaj batalijonov brambojcev, koncentriranih v Pulju imelo marš v syrho vaje, čemur

je bila vsled nenavadne vročine ta posledica, da je mnogo vojakov obolelo, a trije so umrli. Vaje, prirejene ob takih nenormalnih okoliščinah, ne morejo imeti namena, da vojake priyadajo težkim naporom, kajti tudi v tem pogledu treba se držati neke meje, katere ni smeti prekoračiti. Humanitarni čut velevala izogibati se nevarnostim, ki jih je tako lahko predvidjati, in ob katerih gre za zdravje in življenje oseb. Podpisani smatrajo, da mora vojna uprava v sličnih slučajih postopati strogo, da se določi, koga zadeva odgovornost. Na drugi strani bi morala vojna uprava, če se ni storila tega, izdati stroge odredbe, da se v bodoče ne bodo dogajala več taka zlostavljanja v masah. Podpisani si dovoljujejo vprašanje do njeg. ekscl.: Kako more njegov. eksclenca opravičiti postopanje poveljnika, ki je dne 3. t. m. priredil iz Pulj marš brambojcev ob okoliščinah, ki so dajale predvidjati, da prideta zdravje in življenje vojakov v resno nevarnost?!

Na interpelacijo poslanca Rizzi-ja je minister za deželno brambo Schönaich prečital uradno brzojavko, iz katere je razvidno, da je vaja trajala od 6. ure 25 minut do 9. in pol ure zjutraj, med tem časom so pa vojaki večkrat počivali ter se okrepčali z vodo. En mož je umrl, od 65 obolelih so vsi ozdravili razun 16. Od teh jih 13 pojde jutri zopet k svojim stotnijam, trije ostali so izven nevarnosti. Zdravnik, ki si je zvinil nogo, je moral v Pulj po železnici, radi tega je polk ostal brez zdravnika. Minister poda zbornici obširneje poročilo.

V svrhu obstruiranja nemške trgovinske pogodbe so uložili 6. t. m. češki radikalni poslanci 700 nujnih predlogov, ki pa niso bili zadostno podpisani. — Konferenca načelnikov klubov je sklenila, da se razprava o nemški trgovinski pogodbi, o kreditih za alpske železnice, event. predloga glede laške pravne fakultete rešijo še v tem zasedanju, torej v par dneh.

Včeraj je razplavljala zbornica o preko-račenju kreditov za alpske železnice. Gautsch je rekel med drugim, da da vlada vsemu železniškemu trgovskemu prometu modernjšo obliko ter odpravi birokratično.

V proračunskem odseku je govoril Slovenec Robič pri razpravi o laškem vseučilišču, da naj vlada jednako blagovoljno postopa s slovenskim postulatoma kakor glede laške jur. fakultete ter naj se drži izjav, izrečenih v pror. odseku glede slov. vseučilišča.

Laško vseučilišče v Roveretu. — Proračunski odsek je sprejel načrt vlade za ustanovitev laške juridične fakultete v Roveretu ter odbil Malfattijev predlog za Trst.

Dogodki na Ruskem. — Razna poročila: Glasom poročila „Reuterjevega biro“ iz Odese se je 3. t. m. udala križarka „Georgij Pobjedonoscev“. Mornarji, ki so jih častniki označili kakor kolovoje, so bili izkrcani. — „Pobjedonoscev“, ki je ostal v pristanišču, je izročil oblastnjim imenik kolovodij ustaških mornarjev, ki so bili med tem — 67 na številu — izkrcani. Po kapitulaciji je posadka na novo prisegla. Jahta „Eriklik“, dospela iz Nikolajeva, je dovedla semkaj 17 častnikov „Pobjedonosceva“. Ti častniki so bili, ko se je moštvo „Pobjedonosceva“ združilo s „Potemkinom“, odvedeni v Donfinovko, od koder so šli v Nikolajev. Uničevalec torpedov „Stremitelnej“ je na visokem morju blizu Odese ustavil angleški parnik „Granley“ ter ga odvedel v Odeso. Sumi se, da se je ladija udeležila punta na „Potemkinu“. Pripoveduje se, da so se člani revolucijske stranke, ki so se nahajale na oklopnici, preselili na „Granley“.

„Narodni Listy“ poročajo iz Libave, da so se skoraj vse čete uprle in da vlada v mestu velika panika.

Iz Odese: Parnik „Granley“ so prisilili, da se je podal v luko, kjer so ga ruske oblasti preiskale. Preiskovanje je trajalo 4 ure, a dobili niso nič sumljivega. Na to so parnik izpustili.

Na vojaškem vežbališču v Herzonu se je 4. t. m. med vajami več vojakov disciplinarnega batalijona z bajonetom vrglo na kapitana Mirgocodskega, ki je bil lahko ranjen. Poveljnik batalijona, polkovnik Davidov, ki je z golo sabljo hitel na pomoč, je dobil pet ran z bajoneti. Vendar je s „hura“-klicem odvedel batalijon v vojašnico. Od tam je pisal carju, a kmalu se je zgrudil mrtev. Osem vojakov, ki se udeležili zločina, je zbežalo; toda vsi, razun enega, so bili ujeti.

Vladni list je priobčil uradno poročilo o nemirih v Odesi in o punktu na „Kujazu Potemkinu“. Dne 25. junija so imeli odposlanci raznih tovarn shod, da proglasijo splošni štrajk.

Glasom vesti, ki jih je prejela policija, so bili med odposlanci tudi člani socialistično-revolucionarnega lokalnega odbora. Udeležniki shoda so bili torej aretovani. Pri enem aretovanih je redarstvo našlo pismo, iz katerega je bilo posneti, da hočejo umoriti nekega policijskega komisarja. Drugi dan sta bili blizu neke policijske straže aretovani dve osebi, katerih ena je imela dva revolverja in pismo, v katerem je bil omenjeni komisar obsojen na smrt. Dne 27. junija je bil aretovan drugi člen socialistično-revolucionarne stranke. Pri njem so našli 14 revolverjev s patronami. Istega dne je bil zopet aretovan neki mož, ki je imel pri sebi bombo. Ko so ga aretovali, je vrgel bombo ob tla, vsled česar je bil ubit sam in neki policijski uradnik. Dne 28. junija so se delavci zbrali blizu neke tovarne, da bi proti aretovanju omenjenih oseb protestirali. — Bili so pozvani, naj se razidejo, na kar so odgovorili s tem, da so pričeli metati kamene na policijo, potegnili poveljnika sotnije kozakov s konja, ga ranili ter potem streljali na četo. Ko so bili zopet večkrat pozvani, naj se razidejo, je 12 kozakov ustrelilo, vsled česar so bili ubiti trije delavci, eden je bil pa ranjen. Ves dan so skupine delavcev korakale po ulicah. Tovarne so bile prisiljene ustaviti delo. Prirejene so bile barikade in streljalo se je na policijo. Ranjenih je bilo pet policijskih uradnikov. Zvečer so ustaški delavci zasedli neko železniško progo v okolici mesta. Ustavili so neki vlak, prisilili popotnike, da so izstopili ter so potem vagone razbili. Po noči je potem vojaštvo zasedlo železnico. Istočasno z nemiri v mestu Odesi so bili nemiri tudi med kmetskim prebivalstvom v okolici.

Vladni list poroča: Minister mornarice je prejel nastopno brzojavko od admirala Kriegerja: Moštvo transportne ladije „Pрут“ se je spuntalo, je zaprlo poveljnika in častnike ter je umorilo praporščaka Nesterceva in mornarja Kozlitineva. Ko je „Pрут“ dospel v Sevastopol, je skesano moštvo osvobodilo poveljnika in častnike ter jih prosilo, naj je zopet vsprejme v svojo službo.

Iz Konstancie poročajo 4. t. m.: Splošno se sodi, da „Potemkin“ ni odplul od tukaj v Odeso, ampak proti bolgarski oziroma turški obali. Dokazano je, da se na ladiji nahaja le še 10 tonelat premoga in 60 vreč biškota. Bati se je torej, da utegne „Potemkin“ napasti trgovinske ladije. Konzuli, bivajoči v Carigradu, so naznanili svojim vladam da bi zamogel „Potemkin“, ki je odplul iz Konstancie brez živih, oropati s potoma trgovinske ladije, ki naj se varujejo. Mornarji imajo na razpolago pol milijona rubljev in 200 krogelj.

„N. Fr. Presse“ poroča iz Konstancie: Pred svojim odhodom iz tukajšnje luke je posadka „Potemkina“ dostavila zastopnikom inozemskih vlad v Konstanci nastopno izjavo: Ruska oklopnica „Potemkin“ pripadajoča tavrski eskadri je pričela ooločilen boj proti ruski avtokraciji. Dočim objavljamo to vsem evropskim vladam, smatramo za svojo dolžnost, da izjavljamo, da jamčimo nedotakljivost vseh inozemskih ladij, ki se nahajajo v Črnem morju, kakor tudi vseh mest in pristanišč v Črnem morju.

Štrajk v petrogadskem pristanišču je končan. Povišali so delavcem plače ter uvedli zavarovanje za časa dela v pristanišču.

Iz Kostance javljajo od 4. t. m.: Rušilec torpedov „Stremitelnej“ je zapustil Konstanco po enournem bivanju. Njegov poveljnik, polkovnik Lenge, je izjavil, da ima nalog zasledovati „Potemkina“. 20 milj daleč od obrežja se nahajajo dva oklopna križarja in dve torpedovki črnomoške eskadre, da počakajo poročila „Stremiteljnega“.

Rušilec torpedov, ki je bil odposlan, da poišče „Potemkina“, se je povrnil zopet v Odeso. Isti ima razvito rdečo zastavo ter namerava baje, da pod varstvom revolucionarnega znamenja zavede „Potemkina“ v zasedo. Častniki, ki preoblečeni kakor mornarji tvorijo posadko, so se baje hoteli približati „Potemkinu“, da bi pozdravili upornike kakor revolucionarne tovariše ter potem odstrelili torpedo proti ladiji.

Iz Odese poročajo od 5. t. m.: Bati se je, da se „Potemkin“ povrne semkaj. Zato so na notranjem nasipu nastavili v vsej naglici mnogo 16-colnih topov.

„Novoje Vremja“ priobčuje zanimiv članek kapitana Klada o revolti na „Potemkinu“. Klado pravi: Črnomoški mornarji, kakor vsi južni Rusi, so bolj živahnega temperamenta kakor severni. V vedni dotiki z južnimi in zapadnimi evropskimi narodnostmi so zelo pristopni modernim idejam. Vkljub temu so bili

mirni, dokler je bil njih poveljnik admiral Skridlov, ki si je znal pridobiti njihovo ljubezen. Ko je izbruhnila vojna, so ti mornarji prosili, naj se jih pošlje na Daljni Vzhok, katera prošnja pa jim je bila odbita. To jih je ozlovoljilo, še bolj pa imenovanje pedantnega in nepriljubljenega admirala Čuhnina za poveljnika črnomoškega brodogradilstva. Revolucionarna propaganda je našla vsled tega pri njih rodovitna tla. Ob koncu svojega članka izraža Klado bojazen, da bi si tudi drugi mornarji vzeli zgled na „Potemkinu“.

Zadnja dva dneva je bilo 160 oseb po vojnem pravu v Odesi na smrt obsojenih ter so jih takoj tudi usrelili.

Pri zadnjih nemirih v Odesi je baje ubitih 7000 ljudi, najmanj trikrat toliko pa ranjenih. Ob obrežju so našli več mrtvih trupel, ki jih je vrglo morje na suho.

Posadka ruske trdnjave Kovno je odpovedala pokorščino. Ravnotako so storile obmejne garnizije v Ejdkuneou in Virbahuu.

Teodozijo je „Potemkin“ baje bombardirala. Baje se je pridružila ustašem tudi neka torpedovka. Poročajo, da je odpotovala v Batum, pa tudi da se je pogreznila.

Kredit za alpske železnice. — Na povabilo posl. Steinwenderja se je sešlo 5. t. m. okoli 100 poslancev iz alpskih dežel in južnih pokrajin. Na shodu je bilo soglasno konstatirano, da so vsi zastopniki alpskih dežel brez razlike narodnosti slenili uporabiti vsa sredstva, da se krediti za alpske železnice rešijo še pred zaključkom tega zasedanja. S tem v zvezi je rešiti tudi važne lokalne železnice za Tirolsko, Štajersko in Niže-Avstrijsko. Bil je izvoljen izvrševalni odbor, da izvede te sklepe in da stopi v pogajanja z vlado in parlamentarnimi strankami. Odbor je šel k ministerskemu predsedniku ter je prejel od njega obširna pojasnila. Rešitev kredita je zagotovljena.

Superijor salezijskega zavoda v Ljubljani utonil. — V Ljubljani je v ravnokršnem gradu zavod salezijsancev. Superijor tega zavoda dr. Angelus Testa je imel navado hoditi se kopat v bližnji ribnjak ponoči. Tako je storil tudi v torek zvečer ter utonil. Truplo so potegnili iz vode drugo jutro. Festa je lah iz Turina.

Uspehi klerikalne obstrukcije v kranjskem deželnem zboru. — Tudi letos, kakor lani kaže vladni melioracijski zaklad, da Kranjska ne dobi ni vinarja podpore ne za ceste, ne za uraynavo rek. Razdeliti se ima vsota 4.474.667 K 72 vin., in le Kranjska je tako srečna, da ni deležna teh podper. In zakaj? Ker klerikalna obstrukcija ne dopušča, da bi deželni zbor delal in tudi od svoje strani podpore delil. Če pa dežela ne prispeva v navedene namene, tudi država ne more in tako se naj občinstvo, ki trpi škodo, zahvali za to klerikalnim obstrukcionistom!

Obsojen, da mora ljubiti svojo soprogo. — Iz Newjorka naznanjajo ta čuden slučaj obsodbe. Neki sodnik v Rooklynu je obsodil te dni nekega moža, ki je bil zapustil ženo in dete, na tako-le kazen: vsaki teden mora mož enkrat peljati ženo in dete na sprehod, vsaki dan jo mora enkrat poljubiti, vsak teden jej dati 30 kr. ter kitje cvetja. Njej je zabranjeno mešati se v njegove posle. Tako mora delati 4 tedne, potem ima žena predložiti sodniku svoje poročilo. Ako obsojenec ne izvrši tega točno, bo kaznovan radi preziranjia sodnije.

Kdaj pride Brno v češke roke? — Brno, glavno mesto Moravske, je v nemških rokah, Ali Nemci že računajo s tem, da pride Brno prej ali slej v češke roke, in sicer pravijo, da se to zgodi najbrže leta 1930. Nemci so v Brnu napredovali od l. 1890. do 1900. samo za 8-2%, Čehi pa za 33-6%. Ako pojde tako naprej, bo Brno češko za 25 let.

Za splošno volilno kurijo v Ljubljani. — V seji mestnega sveta ljubljanskega dne 4. t. m. je naznanil župan Hribar, da je bila malo poprej pri njem deputacija ljubljanskega delavstva, ki ga je prosila za spremembo občinskega volilnega reda. Župan je povedal, da je že iz lastnega nagiba izdelal nov občinski in volilni red, kjer je poskrbljeno tudi za četrto, to je splošno kurijo. Načrte razdeli obč. svetu po počincah. Delavci na galeriji so ta govor viharno odobraval.

Pobegli mornarji. — Ko se je mudila te dni na Reki naša bojna mornarica, je pobeglo z ladij 21 mornarjev, skoro sami Madjari, ter se poskrilo po okolici. Dva dni jih je lovila policija ter jih končno našla in odvela na torpedovko „Boa“, ki je čakala na nje v luki, da jih pripelje eskadri.

Velika tatvina v Trstu. — Tatovi, katerih le ne morejo zasačiti, so pokradli iz stanovanja Fr. Palta v ulici T. Grossi raznih rečij v vrednosti 2300 K, kakor zapestnike, uro, prstane, itd. Denarja so dobili 320 K.

Zahvala.

Za premnoge dokaze srčnega odkritega sočutja med dolgo boleznijo in ob smrti našega prerano umrlega presrečno ljubljene očeta in tasta, gospoda

Izidorja Ostan-a,

trgovca in posestnika na Srpenici

kakor tudi za krasne darovane vence in mnogoštevilno častno spremstvo ob pogrebu dragega nam pokojnika, se čutimo dolžne izreči tim potom najiskrenejšo zahvalo.

Presrečno se zahvaljujemo č. g. kuratu Ivančiču, ki je pokojniku lajšal zadnje trenutke s tolažili naše sv. vere. Ob enem se presrečno zahvaljujemo č. gg. dekanu Vidmarju in vikarju Čubeju ter srpeniškim pevcom. Sploh pa kličemo vsem udeležnikom presrčen: Bog plačaj!

Žalujoči ostali.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

ul. ca Vetturini št. 3.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjene najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christofle & Co. — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupeh. Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gorjo tovarniško znamko in ime Christofle.

Ponos vaše gospodinjstva je dobra kava.

Kathrein's Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se pravi kava pije.

zahtevajte le izvirne navodila s imenom KATHREIN.

Ogrska

cvetlična paprika

iz Segedina I. vrste, sladka, garantir. pristna, priznana izvrstne vrste. Lastni pridelek kg za K 5. Razpošilja po povzetju od 1 kg dalje franco. Nadaljno posebnosti: slanine, ogrski salami itd. se zaračunajo najceneje.

Razpošiljalnica vsakovrstnih deželnih pridelkov

Haupt A. Rudolf

Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovodagasse 22

Gorica * Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in ptuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

„Narodni kolek“

koleke, pošne znamke in vse pošne vrednostnice prodaja

knjigarna

A. Gabršček.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gias. št. 2.

filižalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah. Za veliko noč priporoča goriške plince, potlice itd.

Lampijone, krožnike, prtiče

iz papirja

prodaja po ugodnih cenah

knjigarna A. Gabršček.

Slovanska knjigarna

A. GABRŠČEK v Gorici

priporoča naslednje knjige in muzikalije:

Album „Kranjsko v slikah in opisih“, eleg. vezan 4 K.

Aleksandrov: Pesmi in romance, broš. 3 K 50 h, eleg. vez. 5 K.

Askerc A.: Zlatoreg, planinska pravljica iz Trente, broš. 1 K 60 h, eleg. vez. 3 K.

Cankar Ivan: Vinjete, broš. 3 K 60 h, eleg. v platno vez. 4 K 60 h.

Jakov Ruda, drama, broš. 1 K 20 h.

Za narodov blagor, komedija; broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K.

Knjiga za lahkomiseine ljudi, broš. 2 K 50 h, eleg. v platno vez. 3 K 40 h.

Kralj na Betajnovi, drama; 2 K.

Erotika, II. izdaja; broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.

Hiša Marije Pomočnice, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 50 h.

Gospa Judit, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.

Čehov Anton: Momenti, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K.

Jelovšek Vlad.: Simfonije, broš. 2 K.

Jelovšek Ernestina: Spomini na Prešerna, broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K 40 h.

Dr. Hešič Fr.: Prešeren in Slovanstvo, 70 h.

Kaj hočemo? Poslanica slov. mladini, broš. 50 h.

Kersnik Janko: Zbrani spisi.

I. sešitek. Cykamen, broš. 2 K 50 h.

II. sešitek. Agitator, broš. 2 K 50 h.

III. sešitek. Na žerinjah, broš. 2 K 50 h.

IV. sešitek. Lutrski ljudje, Testament, broš. 2 K 50 h.

V. sešitek. Rošlin in Vrjanko, 2 K 50 h.

VI. sešitek. Jara gospoda, Očetov greh, broš. 2 K 50 h.

VII. in VIII. sešitek. Gospod Janez, Kmetijske slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo, broš. 5 K.

Kersnik Janko: Zbrani spisi. Vezana izdaja. V platno vez. po 6 K, v fini pol franc. vezbi po 7 K.

I. zvezek: Cykamen in Agitator.

II. zvezek. Na žerinjah, Lutrski ljudje in Testament.

III. zvezek: Rošlin in Vrjanko, Jara gospoda in Očetov greh.

IV. zvezek: Gospod Janez, Kmetijske slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo.

Kette Dragotin: Poezije, eleg. vez. 4 K 40 h.

(Razprodano; nova izdaja se pripravlja.)

Koebeč Fran: Pregovori, prilike in reki, 60 h.

Dr. Krek Gojmir: Anton Askerc, Studie. broš. 1 K 60 h.

Kveder Zofka: Iz naših krajev, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 4 K.

Murnik Rado: Navihanci, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.

Murnik Rado: Bucek v strahu, broš. 70 h.

Prešernove poezije. Uredil A. Askerc, broš. 1 K 40 h.

Elzevir izdaja 3 K.

Dr. Šorli Ivo: Človek in pol, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.

Trdina Franc: Bahovi huzarji in Iliri, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h.

Bajke in povesti I, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.

Vasičeva M.: Dobra kuharica, v platno vezana 6 K, 6 K, po pošti 6 K 50 h.

Vseučilniški zbornik, broš. 4 K.

Zupančič Oton: Časa opojnosti, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K.

Zupančič Oton: Čez plan, broš. 2 K, eleg. v usnje vez. 3 K.

Za mladino:

Pisanice. Pesmi za mladino. Zložil Oton Zupančič

Kartonirane 80 h.

Medvedji lov. Čukova gostija. Povesti. Spis: Josip Brinar. Kartonirane 80 h.

Na rakovo nogo. Povest. Spis: Ivo Trošt. Kartonirane 80 h.

Roza Jelodvorska. Povest. Spis: Krištof Schmidt, S 6 koloriranimi podobami, eleg. vez. 2 K.

Nove pravljice iz tišot in ena noč. S koloriranimi slikami Eleg. vez. 2 K.

Zoologijski atlant. Sestavil H. Leutemann. Slo-

vezski mladini razložil A. Pavlin. 24 tabel s

255 koloriranimi slikami in 57 strani besedila.

Trdo vez. 6 K.

Dobri otroci. Kolorirane slike s pesmicami. Za

najnežnejšo mladino. Cena 24 h.

Naše domote živali. Kolorirane slike iz domačega

živalstva brez besedila. Broš. 40 h.

Drobiž v podobah. Leporello-izdaja (slike so napete

na močni lepenci s platnenimi hrbiti, in sicer

na eni strani „Drobiž“, na drugi pa „Naše

domote živali“). Cena 1 K 50 h.

Noetova barka. Zivalstvo v podobah s pesmicami.

Kolorirana izdaja. Cena 1 K 20 h.

Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmi-

cah. Cena kolorirani in karton. izdaji 1 K 60 h.

Muzikalije:

Podoknica iz Teharskih plemičev za klavir. Hoff-

meister K., 1 K.

Pesmi za visoki glas s spremljevanjem klavirja.

Hoffmeister K., 1 K 50 h.

Trije jahači, melodram za klavir. Hoffmeister K.,

1 K.

Zvezdica, polka mazurka za klavir. Volarič H.,

op. 9. 90 h.

Slovenske narodne pesmi. Pirnat Stanko, partitura

3 K 40 h. — Posamezni glasovi po 40 h.

Tri Askercove balade, zložil Risto Savin. 2 K 40 h.

Zimska idila. Balada za srednji glas. Risto Savin.

1 K.

Pod oknom. Samospev za bariton, dr. Gojmir

Krek. 1 K 60 h.

Pozdrav Gorenjski, valček za klavir. Parma Vikt

2 K.

Bela ljubljana, valček za klavir. Parma Viktor.

2 K 40 h.

Album slovenskih narodnih napevov za klavir. I.

zvezek, Gerbič Fran, 3 K.

Album slovenskih narodnih napevov za klavir. II.

zvezek, Gerbič Fran, 3 K.

Možiček. Enodejanska pantomima za klavir.

Ipavec. 5 K.

Tri pesmi za en glas s spremljevanjem klavirja.

Lajovic Anton, 2 K 50 h.

Legionarji. Uglasbil V. Parma.

I. Zapol ml, pitčica, glasno. Pesem za sopran s

klavirjem. 1 K 20 h.

II. V petju oglasimo. Možki zbor s klavirjem

1 K 80 h.

III. Kuplet za moški glas s klavirjem 1 K.

IV. Romanca. Za tenor z moškim zborom in

klavirjem. 1 K 80 h.

V. Pitčica. Za sopran s klavirjem 1 K 20 h.

VI. Skoz vas. Koračnica. Za petje s klavirjem

1 K 20 h.

Rokovnjači. Uglasbil V. Parma.

I. Uvertura za klavir 2 K 50 h.

II. Kuplet za moški glas s klavirjem 1 K.

III. Zora vstaja. Za sopran 1 K.

IV. Cvetočih dekle pra bela. Sopran z mešanim

zborom in klavirjem 2 K.

Mladi vojaki. Koračnica za klavir. Uglasbil V.

Parma 1 K 20 h.

Ista za citre 1 K.

Zdravilo. Za samospeve s klavirjem. Uglasbil

V. Parma 3 K.

Triglavske rože. Valček po slovenskih napevih za

klavir. Uglasbil V. Parma 2 K 50 h.

Slovenske cvetke. Potpourri po slovenskih napevih

za klavir. Zložil V. Parma 3 K.

Za citre:

Venec slovenskih pesni za citre. Mešiček Jos. II.

natis, 1 K 40 h.

Slovenski citrar št. 1. Mešiček Jos. Narodna ko-

račnica, 80 h.

Slovenski citrar št. 2. Koželjski Fr. S., Na vasi

fantaz., 90 h.

Pouk v igranju na citrah. Koželjski Fr. S. I. zvezek,

3 K, II. zvezek 3 K, III. zvezek 2 K 60 h.

Papir za smotčice

(cigarete.)

Na drobno in na debelo so vedno na razpolago te vrste:

Abadie (riz in laily) — Aida — Aristocratique — Club — La fleur — Job — Rival

— Regal.

Zaloga higijenskih „Ross'jskih giljz“ iz Odese, pa tudi drugih vrst, za izdelovanje smotčic. — Medena cevka za izdelovanje smotčic.

Prekupcem izdaten popust.

Knjigarna in papirnica
A. Gabršček v Gorici.

Anton Ivanov Pečenko - Gorica

TEKALIŠČE JOSIPA VERDIJA št. 28.

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena in točna.

Zaloga piva

tovarne G. Auerjevih dedičev v Ljubljani in plzenskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mošćanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja le na dobo od 100 kg naprej.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Nadlato in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo in na menice po 6 %. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1904. (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113.382. — Hranilne vloge 1.554.989 13. — Posojila 1.570.810 39 — Vrednost hiš 110.675 — (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 75.101 91.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Eksport

Mizarska zadruga

Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Splitu. Zastopstvo v Orijentu.

Cene zmerno, delo lično in solidno.

Odlikovana pekarija in sladničarna.

Karol Praščík,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

Lekarnarja A. THIERRY-jev **BALZAM** pristen le z varstveno znamko zelena nuna.

Najstarejše ljudsko sredstvo proti prsnim in pljučnim boleznim, kašlju, riganju, želodčnemu krču, slabemu teku, kislici, zgagi, zaprtju, napihovanju, influenci, ranam, zobobolu itd. Franko na vsako pošto z zabojem vred: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic 5 K, 6 K ali 30 dvojnatih steklenic 15 K.

Jedino pristno

Centifolijno mazilo.

(Mazilo iz cvetlic tavcentrož.)

Najmočnejše čistilno mazilo sedanjosti. Učinkuje gotovo pri zastarelih bolečinah in ranah. Stane s spremnico in poštno vred: 2 lončka K 3-60. Pri tuo jedino iz lekarne pri angelju varuhu A. THIERRY-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini kamor naj se naslavljajo naročila. Da ta zdravila gotovo učinkujejo ter so nenadomestna, prituje brošurica s tisočimi zahvalnimi pismi, ki je pridjana zastoj balzamu, ali se isto dopiše posebej na zahtevo.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče nlraberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožal vazel. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Zgubljeno.

Mal, bel psiček, s črno glavo, brez ovratnice, pasme „Foxterier“, je zbežal iz Gorice v smeri proti Stračicam, Pevma, Podgora, Ločnik. Oddati ga je za dobro nagrado v ulici Treh kraljev št. 19 v Gorici.

Fran Melinek,

krčmar in zidarski mojster na Vrhovljah št. 30 „Na Planini“ izvršuje vsakovrstna

zidarska in stavbarska dela,

katera izvršuje natančno in točno po vsakem obrisu.

Nadalje priporoča svojo gostilno, kjer toči pristna domača bela in črna vina.

Ima tudi prenočišča za potnike.

Postrežba točna, cene zmerno.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda.

— V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetjava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzdovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Prva koncesionirana delavnica s motornim obratom za fino mehaniko, fiziko, matematiko, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strelododov, elektrike, brzdov, hišnih telefonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po ceni.

Ivan Potočnik & A. Hügel

Gorica, za vojašnico.

Precizijska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Oprave za kopelji, sesalke vseh sistemov. — Popravilnica avtomobilov, motociklov in dvokoles. — Delavnica za pobiranje in ponikanje. — Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega orodja, kuhinjskih nožev, brivskih britev, škarij itd.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico, o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwannens-Apotheke, Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevani brezplačno.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

priporočata svojo

zalogo šivalnih strojev

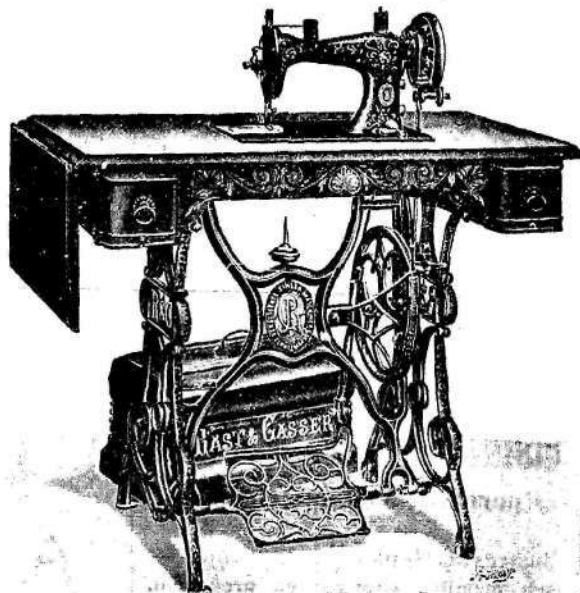
raznih sistemov,

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in poprave jamstva od 5-10 let.

== Zahtevajte pri nakupu ==

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pero izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

== Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Stolna ulica št. 9. ==

Dobiva se povsod!